

VYBRANÉ DETERMINANTY ŽIVOTNÍHO STYLU UČITELŮ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Petr Jansa, Karel Kovář

Fakulta tělesné výchovy a sportu, Univerzita Karlova, Praha, ČR

Předloženo v červnu 2009

Článek poukazuje na pohybové aktivity v životním stylu učitelů základních škol. Jedná se o první a částečné zveřejnění výsledků dotazníkového šetření, kdy bylo dotázáno 750 učitelů s celorepublikovou návratností 612 dotazníků, tj. 81,6 %. Soubor učitelů byl rozdělen dle věku do tří kategorií – do 35, 36–45, 45 a více let s detailním popisem v textu. Z výsledků je zřejmé, že učitelé našeho souboru si uvědomují význam pohybových a sportovních aktivit, a to přes 91 % celkově, více ženy než muži. Článek se též zmiňuje o vybraných negativních spojených s aktivním životním stylem např. obezita, kouření a alkohol. Výsledky ukazují na velmi příznivé hodnocení učitelů základních škol z hlediska aktivního životního stylu. Výzkumné šetření je součástí výzkumných záměrů s označením MSM č. j. 0021620864, které bude pokračovat zjišťováním stejných determinant na středních školách.

Klíčová slova: učitel, životní styl, sport a pohybové aktivity, determinanty.

ÚVOD DO PROBLÉMU

Učitel jako řídicí subjekt výchovně-vzdělávacího procesu působí a ovlivňuje svým životním stylem více či méně školní mládež. To se týká všech učitelů bez rozdílu aprobací, zvláštní poslání mají učitelé tělesné výchovy, kteří v současném pojetí vzdělávacích programů mohou vyučovat vedle tělesné výchovy i téma – člověk a zdraví.

Při nedávném výzkumném šetření Blažkové & Malé (2007) byl sledován soubor 87 učitelů z 12 pražských základních škol (13 mužů a 74 žen). Dotazníkem se zjišťovaly některé oblasti – psychická zátěž učitelů, prožívání

stresu, hardiness (odolnost vůči stresu), zdravotní stav a další determinanty. Z výsledků bylo zřejmé, že učitelé základních škol mají zpravidla vysokou psychickou pracovní zátěž (80 % sledovaného souboru), nadměrný stres prožívalo pak 60 % respondentů, sníženou odolnost vůči stresu 25 % osob. Tyto symptomy byly ještě podpořeny nedostatky v životosprávě, které uvedlo až 90 % učitelů. Nepříjemně působí na učitele i činnosti, které jsou prováděné pod určitým tlakem, např. náhlé akce, porady, suplování aj. Pracovní psychická zátěž se často projevuje sníženou pozorností a tolerancí, zvýšeným pocitem zodpovědnosti, způsobuje demotivaci k pracovní činnosti, komplikace ve vztazích učitelského sboru a při jednání s rodiči, bylo zjištěno i nadměrné napětí, únava, pokles pracovní výkonnosti atd. Dalším stresovým faktorem bylo i nedostatečné finanční ohodnocení a společenská prestiž.

Somatický zdravotní stav cca u 60 % učitelů negativně ovlivňoval pracovní výkonnosti a tělesnou zdatnost (zvýšená únavnost, krátkodobá nemocnost), u některých se projevily vegetativní disregulace (bolesti hlavy, závratě, pocení, mdloby, nesnášení horka, chladu). Psychický stav u téměř 75 % učitelů dokládal četné subjektivní obtíže, například poruchy soustředění, horší paměť, neurotické tendence, frustraci, nespavost, depresi, přetrvávající duševní i tělesnou únavu po práci – „ibid“.

Tyto údaje považujeme za velmi znepokojivé. Z těchto, ale i jiných důvodů jsme uskutečnili verifikaci některých determinant v rámci výzkumného záměru – UK FTVS MSM 0021620864 s dílčím zaměřením na způsob života a životní styl učitelů základních (středních) škol.

Věnujme nejprve pozornost současnému vnímání dvou pojmů – „**životního stylu**“ a „**způsobu života**“, které se velmi často zaměňují např. za životní způsob, kvalitu života apod.

Životní styl považujeme za dynamický proces formy bytí jedince, determinovaný geneticky (zděděné predispozice), etnicky (adaptace na rodovou kulturu), sociálně (životní úroveň rodiny aj.), kulturně (tradice, historie, současnost v umění aj.), profesionálně (volba povolání, změny zaměstnání, mobilita aj.), ale i generačně – srov. Linhart et al. (1996), Sak & Saková (2004), Jansa et al. (2005) aj.

Způsob života se charakterizuje jako popis konkrétních činností a úkonů denního nebo pracovního života, ale i volného času, které vznikají v přírodním a společenském prostředí. Tyto determinanty jsou zcela konkrétní, a pokud se opakují, jsou pravidelné, pak přecházejí a vytvářejí postupně životní styl člověka např. Linhart et al. (1996), Machonin & Tuček (1996), Jansa et al. (2005) aj.

O způsobu života Linhart et al. (1996) míní, že se k němu úzce váží podmínky života a jsou v běžné řeči vztahovány k jedinci i společnosti (sociálním skupinám). Označuje každodenní, ustálené, soukromé zvyklosti, obyčeje a sklony zakládající typické formy sociální interakce a podmiňující vzorce prostorového chování, výběr sociálního prostředí i strukturu využití času, jednání a chování. Za životní styl pak považuje strukturovaný souhrn všech životních zvyků, obyčejů, resp. akceptovaných norem nalézajících svůj výraz v interakci, v hmotném, věcném prostředí, v prostorovém chování a v celkové stylizaci. Předpokládá se též, že životní styl nějakým způsobem vyjadřuje hodnoty a zájmy jedince, skupiny či společnosti vůbec. Styly zrají kolem životních rolí. Linhart užívá též pojem „stylizace“, míní tím tendence jednat či působit v intencích určitého stylu.

Domníváme se, že jedna z mnoha sociálních rolí učitelů základních škol spočívá v prezentaci vlastního způsobu života žákům ve školním prostředí nebo mimo něj. Vliv učitelů je obrovský, mohou se stát příkladem, vzorem někdy i idolem. V předmětu tělesná výchova pak ukazují směr, jak do života zařazovat pohybové aktivity a sport, jak dodržovat denní režim, životosprávu aj. Tyto role mohou žáci později přebírat a zařazovat do způsobu života a později i do životního stylu.

Slepičková in Slepička et al. (2009) provedla velmi důkladný historický rozbor zmíněných pojmů včetně názorů současných. Konstatuje, že rozlišování pojmů některými autory opravdu není jasné, staví spíše na spekulativním vymezení, než na jejich operacionalizaci. Protože se jedná o oblast společenských věd, je zřejmé, že právě terminologie je velmi často ovlivňovaná historickou dobou, kde obsah pojmu dominuje.

Autorka upozorňuje, že pojmy životní sloh a životní způsob jsou překonány minulostí a pro současnost, ne zcela přijatelné. Byly vytvořeny před druhou světovou válkou za zcela odlišných životních podmínek a její mechanické přebírání v současnosti nemá oporu ve stavu současného vědeckého poznání. Svou roli v užívání pojmů hrají také lingvistické záležitosti promítající se do překladů textů, zejména z anglického jazyka, v němž je dnes publikována valná část odborné literatury a vědeckých výzkumů, která se ve většině případů kloní k pojmu – životní styl. Můžeme říci, že rozlišení mezi způsobem života a životním stylem podle uvedeného rozboru je do určité míry možný. Lze souhlasit s kritikou životního slohu, který se od doby secese téměř neobjevil.

A konečně vymezení pojmu aktivní životní styl, který např. Valjent (2008) definuje jako systémem důležitých činností a vztahů a s nimi provázaných praktik zaměřených k dosažení plnohodnotného a harmonického stavu mezi fyzickou a duševní stránkou člověka. Složky aktivního životního stylu pak rozděluje do dvou oblastí:

1. Biologické – pohybové aktivity, sport, zdravá výživa, odstraňování rizikových faktorů aj.
2. Psychosociální – duševní rovnováha, sociální prostředí, osvětová a vzdělávací činnost, technologický pokrok, preventivní zdravotní péče aj..

Uveďme také determinanty, které aktivnímu životnímu stylu více či méně zabraňují. Autorky Blažková & Malá (2007) uvádějí, že je způsobují především čtyři vyhodnocené zátěžové situace: špatný postoj žáků k vyučování, zatížení způsobené větším počtem žáků s problematickým chováním, nízkou společenskou prestiží učitelů a neodpovídajícím finančním ohodnocením. To se projevuje mimo jiné zvýšeným napětím při práci, pocitem časové tísně, vyšší konzumací kávy, kouřením apod. Ukázal se také nedostatek mimopracovní pohybové aktivity, především aktivit vytrvalostního charakteru. Učitelé měli tendenci podceňovat jako problém výživy, zejména zdravé výživy a nadváhy. Pokud jde o výživu, někteří učitelé se vyjádřili, že jíst zdravě je drahé a nudné, většině lidem na tom nezáleží a nemíní se vzdát omáček, uzenin a sladkostí. Nadváha není problém a souvisí spíše s tím, zda se člověk cítí dobře. Učitelské povolání je náročné zvláště pro ženy-učitelky, které se většinou ještě starají o domácnost, děti aj. Trpí nedostatkem volného času, jsou více náchylné k depresím a snáze podléhají stresovým faktorům. Stejně tak věk a doba praxe vedou ke snížení obranných mechanismů.

Výzkum Blahutkové & Řehulky (2001) upozorňuje na to, že učitelé prokazují více pohybových aktivit a mají vyšší sebereflexi k vlivu pohybu na udržení zdraví. Za nejzávažnější stresory učitelského povolání jsou považovány – pracovní zatížení a nevyhovující prostředí, špatná komunikace učitelů s vedením školy, někteří agresivnější žáci, ale i též rodiče, neuspokojená seberealizace, spolupracovníci aj.

V jiné práci – Blahutková, Řehulka & Dvořáková (2005) – doporučují učitelům provádět pravidelně pohybové aktivity a sport s respektováním přiměřeného objemu, zatížení, frekvence a obsahu s ohledem na pohlaví, věk, zdravotní stav aj. Mohou tím ovlivňovat svůj životní styl nejenom z hlediska biologického (tělesná zdatnosti, podpora zdraví), ale i psychosociálního (zvládání napětí a stresu).

CÍLE

V rámci výzkumných záměrů MSM č. 0021620864 UK FTVS – „Aktivní životní styl v biosociálním kontextu“ jsme sledovali, jaký význam přisuzují pohybovým a sportovním aktivitám ve svém životě učitelé základních škol všech aprobací včetně tělesné výchovy. Vedle této základní determinanty aktivního životního stylu jsme zjišťovali položky o denním režimu, životosprávě, o pravidelnosti spánku, tělesné hmotnosti a výšce, kouření, pití alkoholu, nadváze a obezitě aj.

Dílčí úkoly:

- Jaký význam mají pohybové aktivity popř. sport v životě učitelů základních škol?
- Které determinanty určují životní styl pedagogů základních škol?

Předpokládáme, že položky sledovaných determinant budou diferencované, jak u skupin učitelů podle pohlaví, tak i mezi jinými aprobačními předměty včetně tělesné výchovy, ale i věku.

Metodika výzkumného šetření

Dotazník

K výzkumnému šetření byl využit již dříve zkonstruovaný dotazník viz Jansa et al. (2005), který upravil Čech (2008) na základě rozhovorů s učiteli základních (středních) škol. V další fázi úpravy se prováděla pilotáž. Podle připomínek byl dotazník znovu upraven a po další pilotáži dán do konečné verze. Tématicky byl rozdělen do čtyř oblastí dotazování:

- první se týkala přisuzování významu pohybových a sportovních aktivit v životě učitelů,
- druhá zjišťovala dodržování denního režimu, životosprávy, kouření, pití alkoholu, nadváhy a dalších determinanty způsobu života,
- třetí zahrnovala reálné sportovní a pohybové aktivity učitelů ZŠ,
- poslední část uváděla identifikační údaje.

Organizace výzkumného šetření

Výběr škol se prováděl dvoustupňovým stratifikovaným výběrem základních škol v České republice. Celkem bylo rozdáno více jak 750 dotazníků s návratností 612 respondentů-učitelů (81,6 %). Vzhledem k nevyrovnanosti souboru dle pohlaví, ale i oborového zaměření – méně učitelů tělesné výchovy oproti ostatním předmětům, neuvádíme významnosti rozdílů mezi těmito soubory.

Charakteristika souboru

V tab. č. 1 uvádíme strukturu souboru učitelů základních škol podle pohlaví v celkovém počtu 612 respondentů. Pro základní školy je typické menší zastoupení mužů (po vyrovnání) než žen, v našem případě bylo získáno jen 43 % respondentů. To koresponduje i se současným stavem na našich školách – nedostatek učitelů mužů, převaha střední generace.

Tab. 1 Charakteristika souboru učitelů ZŠ a věkové rozložení

Pohlaví	N	%
muži	263	42,97
ženy	349	57,03
Σ	612	100

Věkové rozložení ukazuje tabulka č. 2. Skupiny jsou přibližně stejně velké skupinu do 35 let tvoří 34 % sledovaného souboru, ostatní dvě jsou stejně velké 33 %. Do výzkumného souboru byli zařazeni učitelé s aprobační TV (30,1 %), tak i ostatní aprobační kombinace bez TV (69,9 %).

Tab. 2 Podrobnější věková struktura souboru učitelů ZŠ (N = 612)

Věk	Ženy	Muži	Celkem
do 35 let	92	114	206
35–45 let	135	70	205
nad 45 let	123	78	201

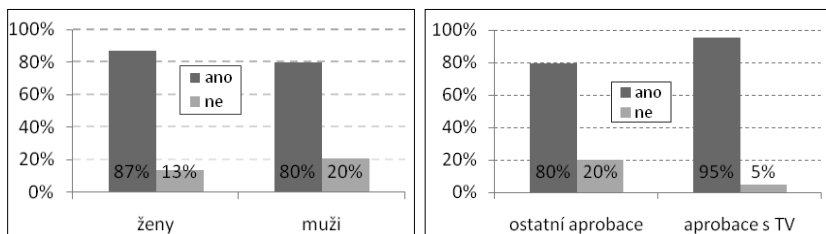
VÝSLEDKY A DISKUSE

První položka zněla – „Považují učitelé provozování sportu a pohybových aktivit ve svém životě za důležité?“. V celkovém pohledu vidíme v tab. č. 3, že drtivá většina respondentů tj. 91,9 % celkově odpovídá kladně, 8,1 % nesouhlasí. Přitom ženy považují sport a pohybové aktivity ve svém životě za důležité v 52,6 %, muži jen v 39,5 % tj. v rozdílu téměř 13 %. Podle věkových kategorií přikládají těmto aktivitám pozitivní význam – 87,8 % ve věku do 35 let, 86,4 % od 36 do 45 let a 79,30 % nad 45 let.

Tab. 3 Považujete sport a pohybové aktivity ve Vašem životě za důležité? (%)

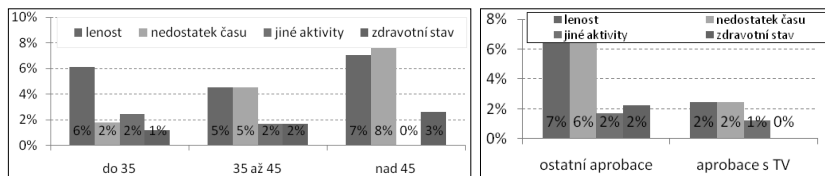
Pohlaví	ANO		NE	
	N	%	N	%
Muži	263	39,5	22	3,7
Ženy	349	52,6	27	4,4
Σ	612	91,9	49	8,1

Z pohledu aprobace TV se pak logicky 95 % učitelů tělesné výchovy věnuje pravidelně pohybovým aktivitám či sportu, u ostatních aprobací je aktivita o něco nižší viz grafy č. 1. Pohybové aktivitě či sportu se věnuje více než z 80 % učitelů, konstatovaný údaj je vzhledem k populaci České republiky velmi dobrý, srov. Jansa et al. (2005). Učitelé jsou způsobem života a aktivním životním stylem vzorem pro školní mládež.

Graf 1 Provozování sportu či pohybových aktivit – pohlaví a aprobace (%)

Dále jsme zjišťovali determinanty, které vedou učitele k inaktivitě. Obvykle se uvádí za nejčastější bariéry pro pravidelný pohyb – nedostatek času, nedostupnost sportovišť, nezvládnutí sportovních dovedností, nevyhovující sociální prostředí, nesouhlas rodiny, obavy ze zranění atd. Učitelé ve věku do 30 let přiznali, že objektivní důvody postrádají a nejčastější odpovědí byla lenost, velmi frekventovaná v kategorii učitelů 31 až 40 let (muži o 10 % více než ostatní věkové kategorie), zvyšuje se determinanta – nedostatek času. U starších učitelů nad 50 let se kromě časových důvodů a lenosti (zejména ženy) se zvyšuje položka – zdravotní stav, snižují se jiné aktivity viz grafy č. 2. Ženy více uváděly nedostatek času z důvodů starosti o domácnost, rodinu aj. Většina respondentů na tuto otázku neodpověděla nebo se týkala jiných variant inaktivity.

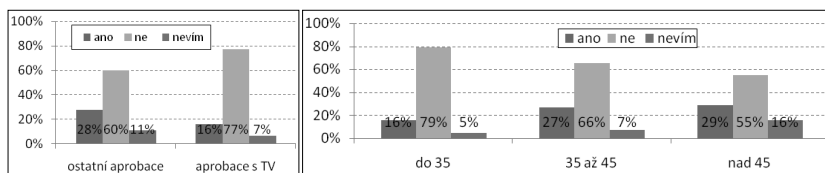
Graf 2 Bariéry pro pohybové aktivity a sport – věk a aprobační (%)

V České republice je obezitou postiženo asi 31 % žen, 21 % mužů, spolu s nadváhou obecně představuje potíže pro více než 68 % žen a 72 % mužů dospělé populace. Vzestup výskytu obezity byl zejména v poslední dekádě velmi výrazný, je prokázán ve většině ekonomicky vyspělých zemí. Lidé s vyšším vzděláním trpí nadváhou méně, než lidé nevzdělaní. Chronická onemocnění, u nichž je základní příčinou právě obezita, způsobila ve světě 60 % z 56,5 milionů hlášených úmrtí (www.trenovani.com/2007/10/21/obezita). Nadváha je definována jako nižší stupeň, kdy BMI dosahuje indexových hodnot 25–30, obezita pak nad 30. Podle našich zjištění se ukazuje, že učitelé tento problém dosud nezasáhl tolik jako ostatní populaci.

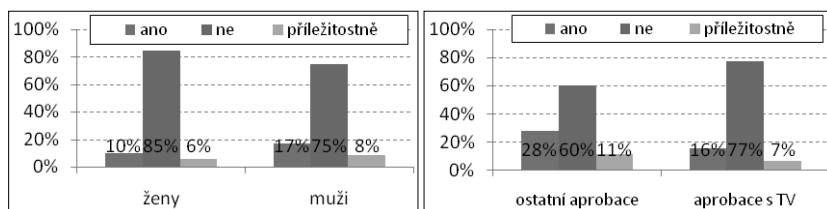
U učitelů předpokládáme nadváhu ve vyšším věku. Výzkumné šetření nezjišťovalo tělesnou výšku a hmotnost, z těchto důvodů neuvádíme index BMI, ale názory a postoje k otázce „Jak vnímáte svůj stav nadváhy či nadměrné hmotnosti?“ Můžeme konstatovat, že mezi muži a ženami jsou minimální rozdíly (26 % žen a 22 % mužů z celkové populace učitelů uvedlo nadváhu), učitelé tělesné výchovy uvádějí obezitu pouze v 16 %. Jak s věkem roste nadváha, zvyšuje se vyhýbavá odpověď na tuto otázku, učitelé spíše volí odpověď ne nebo nevím. Výsledky jsou přehledně znázorněny v grafech č. 3. Zjištěné údaje se poněkud rozcházejí s výsledky šetření, které uvedla studie Blažkové & Malé (2007).

Graf 3 Učitelé ZŠ a obezita – aprobační a věk (%)

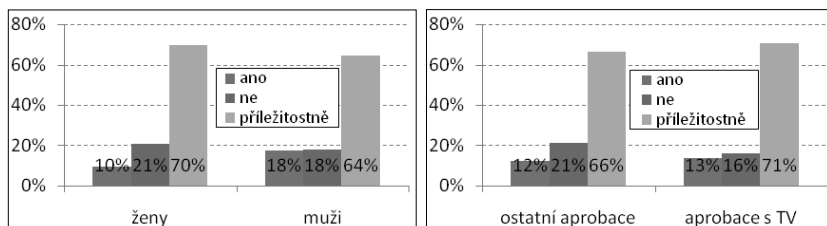
Věnujme pozornost kouření. Podle statistických údajů víme, že v České republice kouří denně více než 1 cigaretu – cca 26,6 % populace (Sovínová, H., Sadílek, P., & Csémy, L., 2008). Učitelé jsou převážně nekuřáci (více než 80 %), s přibývajícím věkem velmi mírně zvyšuje počet kuřáků. K tomuto se zlovyku více přiznalo mužů, u netělocvikářů až 28 %. Předpokládáme, že učitelé příležitostní kuřáci, nekouří v přítomnosti žáků. Ve srovnání s populací ČR jsou výsledky o něco lepší, nižší procenta nalézáme u učitelů ve věku do 35 let. Překvapivě vysoké je množství příležitostných kuřáků s aprobací tělesná výchova.

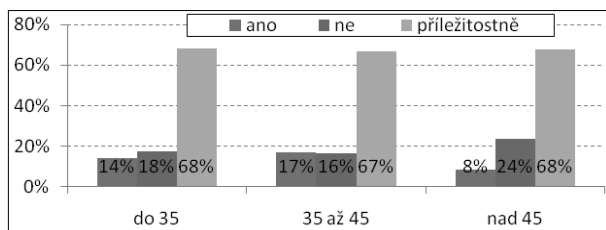
Graf 4 Kouření učitelů ZŠ – pohlaví a aprobace (%)

Naše studie nerozlišovala užívání tvrdého alkoholu, piva a vína včetně. Většina učitelů – ženy 70 % a muži 64 % – se považuje za osoby příležitostně konzumující alkohol, ale 20 % dokonce nepije alkohol vůbec. Učitelé nad 45 let uvádějí konzumaci méně často než mladší kolegové a rovněž skoro čtvrtina nekonzumuje alkohol. Konzumace alkoholu u učitelů tělesné výchovy je vyšší než u ostatních aprobací. Domníváme se, že učitelé tělocvikáři jsou skupinou s vyšší extroverzí (družní, společenští, přátelští atd.), kde se obvykle konzumace alkoholu považuje za doprovodný jev. Pravidelné užívání alkoholu se s věkem klesá, zatímco přibývá abstinentů, příležitostných uživatelů zůstává stejné množství. Pravidelní konzumenti se stávají příležitostnými a příležitostní snad abstinenty viz grafy č. 5.

Graf 5 Užívání alkoholu učiteli ZŠ – pohlaví, aprobace a věk (%)

ZÁVĚRY

Můžeme konstatovat, že učitelé mohou být pro žáky základních škol dobrým příkladem jak svým vztahem k pohybovým aktivitám, tak dalšími projevy chování (nekuřáctví, omezené požívání alkoholu) či nízkou obezitou. Ukázalo se, že učitelé stejně jako ostatní vysokoškoláci jsou více pohybově aktivní a pečují o svůj zdravotní stav. Uvědomují si, že základním determinantem pohybového režimu je lenost, nepřenášejí vinu na vnější vlivy. Problémem učitelů stejně jako celého školství zůstává stravování. Ve společných stravovacích zařízeních převládají tradiční jídla, přestávky jsou velmi krátké pro pravidelné svačiny, nedostatečný je i pitný režim, navíc jsou zde další činnosti jako např. dozory na chodbách. Zde vidíme prostor pro nové programy podporující zdravou stravu a svačiny. Školní bufety pak často nabízejí nevhodné potraviny jako kolové nápoje s vysokým obsahem cukru a kofeinu, chipsy a sladkosti, kterým děti dávají přednost před ovocem, zeleninou či mléčnými výrobky.

Z uváděných údajů vyplývá, že učitelé jsou nad průměrem české populace (srov. Jansa et al., 2005), téměř ve všech sledovaných položkách pozitivně. Současné učitele základních škol můžeme charakterizovat jako četnou pohybovou a sportovní aktivitou (přes 80 % souboru), většinou jsou bez problémů s nadváhou, 80% souboru se prohlašuje za nekuřáky, překvapuje 16 % kuřáků tělocvikářů, převažuje příležitostní konzumace alkoholu. K pravidelnému pití se hlásí nejvíce muži – 19 % a věková kategorie 35 až 45 let – 18 %. Můžeme říci, že většina učitelů se snaží udržet svoji aktivnost – dotazník sledoval i frekvenci a intenzitu pohybové a sportovní činnosti – včetně dalších režimových determinant, které budou uvedeny v jiné stati. Předpokládáme, že sledování učitelů mají určitý vliv na školní mládež. Tito mohou na základních školách informovat žáky o škodlivosti kouření, užívání alkoholu, brání drog aj., ale také doporučovat, jak zařazovat pravidelné pohybové aktivity a sport do způsobu života a později do životního stylu.

REFERENČNÍ SEZNAM

- Blahutková, M., & Řehulka, E. (2001). *Význam pohybových aktivit pro psychické zdraví učitele, trenéra a kouče*. Brno: nakl. P. Křepela.
- Blahutková, M., Řehulka, E., & Dvořáková, Š. (2005). *Pohyb a duševní zdraví*. Brno: Paido.
- Blažková, V., & Malá, P. (2007). Odvrácená strana učitelského povolání. *Rodina a škola*, 54(1), 20–21.
- Čech, A. (2008). *Význam pohybových aktivit v životním stylu učitelů*. Praha: DP UK FTVS.
- Jansa, P., Kocourek, J., Votruba, J., & Dašková, B. (2005). *Sport a pohybové aktivity v životě české populace*. Praha: UK FTVS.
- Linhart, J. et. al. (1996). *Sociologický slovník II, P-Ž*. Praha: Karolinum.
- Machonin, P., & Tuček, M. (1995). *Česká společnost v transformaci: k proměnam sociální struktury*. Praha: Slon.
- Sak, P., & Saková, K. (2004). *Mládež na křižovatce*. Praha: Svoboda servis.
- Slepičková, I. (2009). Sociology of lifestyle. In P. Slepička et al. (Eds.), *Sport and life style*. Praha: Karolinum.
- Sovinová, H., Sadílek, P., & Csémy, L. (2008). *Prevalence kuřáctví u dospělé populace ČR*. Praha: SZÚ.
- Valjent, Z. (2008). Pokus o vymezení pojmu „aktivní životní styl“. *Česká Kinantropologie*, 12(2), 42–52.
- Státní zdravotní ústav (2007). www.szu.cz.
- Obezita v ČR a ve světě (2007). www.trenovani.com/2007/10/21/obezita.

Doc. PhDr. Petr Jansa, CSc.
Katedra pedagogiky, psychologie a didaktiky sportu
FTVS UK Praha
J. Martího 31
162 52 Praha 6
e-mail: jansa@ftvs.cuni.cz

SELECTED DETERMINANTS OF THE PRIMARY SCHOOLS TEACHERS LIFESTYLE

The article targets the physical activities in the lifestyle of the primary schools teachers. This is a first and partial publication of the results of the

questionnaire survey when 750 teachers of these schools were interviewed with a return of 612 questionnaires, i.e. 81,6 %, covering all the republic. The teachers sampling was differentiated into three categories: 23–35 years, 35–45 years, 45 + years, with a detailed description indicated in text. It comes through that teachers of our sampling are aware of the relevance of the sport and physical activities (91 % of the total) with a 7 % difference on behalf of women. The article mentions also the determinants impeding these activities, e.g. obesity, smoking and alcohol. The results are pointing to the very promising evaluation of the primary schools teachers from the point of view of the active lifestyle. The research survey is a part of research programmes indicated under MSM No. 0021620864, which will continue by locating the same determinants at secondary schools.

Key words: *teacher, lifestyle, sport and physical activities, determinants.*